

Гузенко О. П.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри цивільного та господарського права,
Криворізький навчально-науковий інститут
Донецького державного університету внутрішніх справ*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Підприємництво в Україні представлено представниками малого, середнього та великого бізнесу. Доведено, незалежно від масштабів бізнесу підприємницька діяльність потребує заходів покращення з метою більш якісного розвитку в майбутньому. Розвиток підприємництва тісно пов'язаний із загальною економічною ситуацією в Україні.

На даний час в Україні система оподаткування різних сфер бізнесу потребує втручання держави та більш придатної основи адаптування на основі пільгових умов, в окремих випадках. Крім того, обраний напрямок дослідження актуалізується наявністю людського чинника, а саме: зниження кількості робочих місць особливо в сферах малого та середнього бізнесу, а на цій основі відмічається падіння платоспроможності населення країни.

Серед науковців, котрі представили доволі змістовні розробки в контексті підприємництва, варто відзначити С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [1], Т. О. Біляк, С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимську [2], І. М. Сотник та Л. М. Таранюка [3], О. Л. Ануфрієву, Т. Г. Пальчевську, Г. М. Лагоцьку [4], О. І. Ємець [5] та інших. На погляд науковців, через «бурхливі» ризикові глобальні соціально-економічні зміни наукові доробки потребують постійного доопрацювання.

Слід зазначити, що Україна належить до тих країн, в яких підприємництво є справою з великим ступенем ризику і великими неформальними витратами. Підтвердженням такої тези може слугувати тенденція загальної неповаги до законів, зміцнення неформальних зв'язків, породжених корупцією та хабарництвом. Більшість фахівців-практиків

дотримуються позиції, що саме таке явище як корупція є основною проблемою, котра суттєво стримує розвиток підприємницької діяльності в Україні.

У своїх дослідженнях О. І. Ємець [5] звертає увагу на безсистемну перебудову економіки України у напрямку її адаптації до ринкових відносин, в яких має домінувати соціальна орієнтація. Науковець вважає, що об'єктивно необхідним є створення трансформаційних механізмів, які б стимулювали суб'єктів господарювання нарощувати обсяги та підвищувати ефективність виробництва, оновлювати виробничу матеріально-технічну базу.

Т. О. Біляк, С. Ю. Бірюченко та К. О. Бужимська [2] висловлюють підтримку даного напрямку запропонованих заходів, але зазначають, що цей процес натрапляє на низку істотних перешкод:

реформи, що проводяться, не завжди відповідають рівневі розвитку підприємництва;

унаслідок домінування умов трансформаційних процесів в економіці відбувається надмірне збільшення невизначеності підприємницької діяльності;

недосконалість інституційного середовища підприємництва призводить до негативного обмеження свободи підприємницької діяльності.

Т. Г. Пальчевська та Г. М. Лагоцька [4] звертають увагу на те, що покращити умови проведення підприємницької діяльності можливо при формуванні та реалізації завдань державної політики. До їх складу включають:

оптимізацію інструментів державної регуляторної політики в сфері розвитку підприємництва;

розширення доступу до фінансових ресурсів, впровадження механізмів державної фінансової підтримки;

забезпечення прозорого доступу до публічних замовлень; покращення доступу до процесу міжнародного трансферу технологій;

забезпечення державної підтримки інноваційного розвитку суб'єктів підприємництва.

На погляд І. М. Сотник та Л. М. Таранюк [3], покращити роботу підприємницького сектору в Україні можливо за рахунок:

оптимізації адміністративного та податкового тиску;

організації безкоштовних консультативних послуг суб'єктам бізнесу в питаннях юридичного супроводження;

реалізації заходів щодо боротьби з корупцією в державних органах влади;

створення сприятливих умов для розвитку сучасної інноваційної інфраструктури;

забезпечення захисту національних компаній на міжнародному ринку;

удосконалення процедури банкрутства та відновлення платоспроможності, а також формування передумов для розвитку підприємницької та бізнес-культури.

Враховуючи викладене, можна зробити ряд висновків. По-перше, підприємництво відіграє важливу роль в економіці нашої країни, бо є невід'ємною частиною її соціально-економічної системи. По-друге, основні перспективні напрямки розвитку підприємництва має базуватися на формуванні та реалізації завдань державної політики щодо сприяння розвитку суб'єктів підприємництва. По-третє, в основу підтримки підприємництва в Україні варто покласти запровадження дієвої та ефективної системи пільг, розповсюджених на суб'єктів підприємництва, а також більш активне залучення представників підприємництва до реалізації наукових, технічних, соціальних, економічних програм. По-четверте, на даний час варто адаптувати наміри країни не лише з позиції покращення роботи підприємницького сектору, а й одночасно проводити зміни в законодавчих регуляторах, котрі стосуються цих намірів.

Література

1. Підприємництво : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко та ін. Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 241 с.

2. Основи підприємництва : підручник / Т. О. Біляк, С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська; заг. ред. Н. В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493с.

3. Сотник І. М., Таранюк Л. М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. І. М. Сотник, Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

4. Ануфрієва О. Л., Пальчевська Т. Г., Лагоцька Г. М. Підприємницька діяльність : навч. посіб. / за заг. ред. О. Л. Онуфрієвої. Івано-Франківськ : ЛілеяНВ, 2014. 304 с.

5. Ємець О. І. Основи підприємництва : навч. посіб. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012. 147 с.